

УДК 338.356

Гавриленко Н.Г., аспірантка

Київський національний університет технологій та дизайну

Тарасенко І.О., д.е.н., професор

Київський національний університет технологій та дизайну

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ В ПІСЛЯВОЄННІЙ УКРАЇНІ ЯК ЗАСІБ ВІДНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

У реаліях сьогодення та ході війни в Україні постає потреба у плануванні подальшого відновлення держави, зокрема налагодження економічних процесів. Певно, що різні регіони України мають та матимуть абсолютно різні потреби у ході післявоєнної відбудови, проте загальнодержавні реалії повоєнного господарювання будуть спільними. Загалом, відбудова держави відбуватиметься протягом тривалого терміну й багатьох етапів, спрямованих на процвітання в довгостроковій перспективі. Війну без перебільшення можна назвати протистоянням між тоталітаризмом та демократією, боротьбою за людські цінності. Однією з основ демократії є прозорість і відкритість врядування та економіки, до яких прагнула Україна до початку повномасштабного вторгнення ворога. Тож саме процеси цифровізації є тим засобом, що дає змогу громадянськості здійснювати ефективний контроль у різних сферах суспільного, економічного життя та управління державою.

Подальше відродження України на засадах цифровізації економіки повинно відбуватися відповідно до стандартів високотехнологічного розвитку. Саме тому повоєнне відновлення соціально-економічної інфраструктури має бути зосереджено на використанні передових цифрових технологій та практик, що в подальшому дасть змогу нашій державі залишити в минулому радянські стандарти та модернізуватися в цифрову, інноваційну та сучасну державу.

За таких умов Україна зможе стати повноцінним світовим інноваційно-технологічним та логістичним хабом, який поширюватиме інновації, здійснюватиме технологічну інтеграцію і впровадження нових технологій, створення high-tech і future-tech продуктів, а також державою-інноватором, яка кинула виклик традиційним соціально-економічним системам та модернізувала національну економіку. Наразі деякі із зазначених шляхів є досить реалістичним внаслідок впровадження на території України Starlink та інших технологій із безпечним та безперебійним доступом до світової інформаційної мережі [1].

Це в подальшому дозволить Україні, за умови впровадження цифрових технологій у всі сфери соціально-економічного життя, стати країною нової економіки, яка буде характеризуватися економічним зростанням та широкими бізнес-можливостями. Використання цифрових технологій дозволить підвищити інвестиційну привабливість, сприятиме подальшому розвитку інновацій як основи післявоєнного відродження економіки. Однією з умов цього має стати рівноправне функціонування цифрової та віртуальної економіки, межа між якими повинна бути фактично усунута. Важливо, щоб агросектор перетворився на сектор виробництва продовольства з упровадженням технологій глибокої переробки сировини. Україна має стати майданчиком для відпрацювання нових матеріалів і технологій у металургії, хімії, будівництві. Оновленню економіки сприятиме також створення мережі кластерів у всіх секторах економіки. Прикладом такої співпраці можна вважати кластери з виробництва надсучасної зброї спільно з партнерами з безпекових союзів [1].

Цифрові інструменти та послуги вже давно стали одними з ключових факторів розвитку будь-яких виробничих процесів та частиною суспільного життя [3]. Значну роль цифрові технології відіграють у бізнес-процесах, а від початку пандемії коронавірусу можна було спостерігати реальні приклади їх

використання не лише задля підтримки бізнесу, але й функціонування соціальної інфраструктури. Так само і сьогодні, в період війни, значна частка людей, компаній та галузей у своїй діяльності активно використовують цифрові технології для підтримки та полегшення своєї діяльності. Серед них такі як: Інтернет речей (IoT), хмарні обчислення, робототехніка, блокчейн, цифрові платформи для бізнесу та навчання, цифрова документація та інші.

На сьогодні відомо чимало практичних доказів ефективності використання цифрових технологій у процесі переходу до суспільства сталого розвитку [3]. Більшість країн, які пройшли цифрову модернізацію, довели, що ключем до успіху є налагодження відкритого доступу інформації та економічна свобода, внаслідок чого державні інституції стають більш ефективними та прогресивними, активізується бізнес, створюються нові робочі місця, а, отже, збільшуються надходження до бюджету і зростає добробут населення [4].

Отже, період післявоєнного відновлення має бути спрямовано на розбудову нової країни з урахуванням новітнього досвіду соціально-економічних відносин, міської інфраструктури, розвиток інноваційної та прогресивної системи освіти, вітчизняної промисловості на основі цифровізованих виробничих процесів.

Література

1. Європейська Бізнес Асоціація. Підтримують команди та армію: як працює бізнес в умовах війни. Сайт «European Business Association». 2022. URL: <https://eba.com.ua/pidtrymuyut-komandy-ta-armiyu-yakpratsyuye-biznes-v-umovah-vijny/>
2. Іванов С.В. Економічне відновлення і розвиток країн після збройних конфліктів та воєн: невтрачені можливості для України / С. В. Іванов // Економіка України. 2019. № 1. С. 75-89.
3. Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С., Ілляшенко Н.С. Проблеми і перспективи розвитку в Україні цифрової економіки в контексті забезпечення економічної

безпеки держави. Сталий розвиток - XXI століття. Дискусії 2021: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції / Національний університет —Києво-Могилянська академія / за ред. проф. Хлобистова Є.В. Київ, 2021. С. 194-201.

4. Сторощук Б.Д. Прийняття рішень в умовах кризових трансформацій економічної влади. [Науковий вісник Чернівецького університету. Серія Економіка](#), № 834, 20221. С.3-12

УДК 336:327.5

Кононенко Г.І. к.е.н., доцент
кафедри фінансів та інвестицій

Київський національний університет технологій та дизайну

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Сьогодні українська економіка стикнулася з небаченим за всю свою історію потрясінням. Повномасштабне військове вторгнення РФ завдало потужного удару по всіх ланках економічної системи нашої держави. Знизилося виробництво основних видів продукції, зокрема тієї, що становить основу експортного потенціалу України. Крім того, заблоковані порти, а відтак і лівова частка зовнішньої торгівлі. Нищиться транспортно-логістична, соціальна, маркетингова та інженерна інфраструктура цілих регіонів. Відбувається відтік кадрів за кордон та їх часткова передислокація на захід держави, що тимчасово викидає з активного економічного життя сотні тисяч, або й мільйони людей [1].

Повномасштабна військова агресія Росії проти України значно підвищила всі ризики, що впливають на стабільність фінансової системи. Україна може